

Försvarsdepartementet

fo.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till:

fo.rs.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar gällande Kustbevakningens hemställen

Försvarsdepartementets diarienummer Fö2024/01744

Migrationsverket delar Kustbevakningens uppfattning att en väl utvecklad förmåga till sjölägesbild är av stor vikt för Sveriges totalförsvaret.

Migrationsverket är därför positivt till Kustbevakningens begäran om utökad uppdrag kopplat till sjölägesbild. En utökad samverkan där fler aktörer får möjlighet att ta del av relevant information ur Kustbevakningens sjölägesbild stärker förmågan till proaktivitet.

I ett normalläge har Migrationsverket inte så stort behov av sjölägesbild, men detta förändras snabbt om det blir oroligt i något av de övriga länder som gränsar till Östersjön. Även om Migrationsverket inte sitter med i Sjöövervakningsrådet eller är en brottsbekämpande myndighet så finns det hos Migrationsverket ett stort behov av sjölägesbild om det uppkommer risk för stora befolkningsrörelser över Östersjön.

Migrationsverket föreslår därför att Migrationsverket vid behov skulle få ta del av sjölägesbild samt analyserna.

Bakgrund

I samband med att EU i maj 2024 beslutade om den nya migrations- och asylpakten inträdde en del skyldigheter för Sverige. Bl.a. måste beredskap finnas för att kunna identifiera och hantera stora mängder migranter.

Genom det nya regelverket har det också identifierats nya risker såsom instrumentalisering av migranter¹, vilket måste hanteras av EU:s medlemsstater. För att klara detta måste medlemsstaterna ha verktyg, som snabbt kan identifiera befolkningsomflyttningar – ett s.k. early-warning-system² som kan larma om många migranter verkar vara på väg mot Sverige. Om man ska skapa ett effektivt early-warning-system för Sverige behöver man få del av lägesrapporter över Östersjön när det uppkommer instrumentaliserings situationer eller blir ökade oroligheter i något av de övriga länder som angränsar till Östersjön.

Migrationsverket är också beredskapsmyndighet³ och tillsammans med Polismyndigheten, Kustbevakningen, Tullverket och Kriminalvården gränsförvaltningsmyndighet, dvs. Sveriges del av den europeiska gräns- och kustbevakningen⁴. Inom Nato deltar en expert för Migrationsverket i resiliensområdet ”stora befolkningsrörelser över gräns”. Detta medför att Migrationsverket kommer att ha ett stort behov av sjölägesbilden om det uppkommer stora befolkningsrörelser över Östersjön. Att under en sådan krisituation eller vid höjd beredskap få information från Kustbevakningen om förflyttningar och potentiella mönster i befolkningsrörelser till havs skulle innebära en stor fördel. Migrationsverket kan då förbereda och rikta insatser till specifika geografiska områden. Genom samarbetet har även Migrationsverket möjlighet att delge Kustbevakningen information om annalkande stora befolkningsrörelser som skulle kunna påverka Kustbevakningens ansvarsområde.

Migrationsverket är dessutom intresserad av att få information om eventuella brott kopplade till migrantrörelser över Östersjön, Förutom människosmuggling är samtliga svenska myndigheter skyldiga att vidta lämpliga åtgärder för att bekämpa människohandel (se tex Palermoprotokollet⁵ men även Europarådets konvention om bekämpande av människohandel⁶). Konventionen lyfter särskilt att alla tjänstemän ska kunna identifiera potentiella offer för människohandel.

Vi föreslår därför att man säkerställer att inte bara människosmuggling utan även människohandel och människoexploatering inryms i underrättelseuppdraget och är en del av den information som delas med Migrationsverket.

---

¹ Instrumentalisering är en situation där ett tredjeland eller en fientlig icke-statlig aktör uppmuntrar eller underlättar tredjelandsmedborgares förflyttning till de yttre gränserna eller till en medlemsstat i syfte att destabilisera unionen eller en medlemsstat.

² Artikel 32 i Mottagandedirektivet 2024/1346

³ Förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap

⁴ 4 § förordningen (2022:1058) med kompletterande bestämmelser till EU:s gräns- och kustbevakningsförordning

⁵ Se <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/protocol-prevent-suppress-and-punish-trafficking-persons>

⁶ Europarådets konvention om bekämpande av människohandel (CETS 197)

De ovan nämnda behoven medför att Migrationsverket därför önskar att vid behov få vara en av de mottagare av informationen som föreslås lämnas enligt 15 a § förordningen (2019:84) med instruktion för Kustbevakningen.

Migrationsverket delar bedömningen att det är lämpligt att ev. sekretess för innehållet i lägesrapporterna kan överföras till den mottagande myndigheten.

Detta remissvar har beslutats av undertecknad rättschef efter föredragning av verksjuristen Helene Hedebris. I beredningen har även rättsenhetens enhetschef Åsa Nyblom deltagit.

Carl Bexelius